



СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**Нова історія країн Азії та
Африки**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ
КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО**

**КАФЕДРА
ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної
програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації

**бакалавр
01 Освіта/Педагогіка
014 «Середня освіта (Історія)»
«Середня освіта (Історія)»**

**3
3 рік, V семестр
Нормативна частина**

згідно з розкладом
українська
щовівторка 13.00–14.20 (304 кабінет, з
можливістю дистанційної роботи на
платформах ZOOM та Google-class).
доктор історичних наук, доцент
Кондратьєв Ігор Вікторович
E-mail: kooondrat2015@gmail.com
Facebook Messenger Ihor Kondratiev

Викладач

Контакти

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Нова історія країн Азії та Африки» охоплює період від завершення історії Раннього нового часу (періоду т.зв. «торгівельного» колоніалізму) до Новітньої історії та покликана ознайомити студентів з

основними історичними процесами та подіями, що відбувались в новий час на теренах Азії та Африки. Сутністю цих подій стало формування світових колоніальних імперій. Вивчення дисципліни сприяє процесу формування системи знань з всесвітньої історії та навичок використання набутих знань в педагогічній діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є політичні, соціальні, культурні та економічні процеси, що тривали в країнах Азії та Африки у Новому часі. Значна увага приділена ролі та значенню релігій на Сході.

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів:

Зміст першого модулю включає:

1. Індо-буддійські цивілізації (Індія, Китай, Японія, Південно-Східна Азія) у Новому часі.
2. Колонізація ісламського світу в Новому часі.

Метою викладання навчальної дисципліни «Нова історія країн Азії та Африки» є формування у студентів компетентностей в галузі історичної та педагогічної освіти, набуття практичних навичок вивчення та викладання історичної науки на основі усвідомлення закономірностей та характеру історичного процесу, розвитку наукового аналізу та оволодіння практичних навичок роботи з історичними джерелами та науковою літературою.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 02.	Здатність зберігати та примножувати культурні цінності на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.
ЗК 03.	Здатність активно вчитися впродовж життя й оволодівати інноваційними стратегіями навчання.
ЗК 06.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ФК 01.	Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.
ФК 09.	Здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки. Здатність розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей.
ФК 10.	Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

Результати навчання	
ПРН 03.	Володіння концептуальними науковими та практичними знаннями та здатністю до критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної педагогічної діяльності та/або навчанні історії.
ПРН 09	Здатність продовжувати навчання упродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності з високим рівнем автономності.
ПРН 11.	Здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події та інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.
ПРН 12.	Розуміння й використання основних сучасних термінів і положень історичних наук та методики їх викладання, а також здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати результати діяльності науковців різних напрямків і шкіл. Знання та розуміння історіографії для аналізу сучасних наукових дискусій із проблем вітчизняної та всесвітньої історії.
ПРН 13.	Уміння використовувати методологію історії як науки, характеризувати об'єктивно й неупереджено історичні події та постаті різних історичних періодів, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між окремими подіями та явищами на підставі критичного аналізу історичних джерел, інтеграції їх змісту, визнання й сприйняття різноманітності їх оцінок.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль I				
1	Вступ до курсу	2		4
2	Індія у Новому часі	2	2	6
3	Китай у Новому часі	2	4	6
4	Японія у Новому часі	2	2	4
5	Південно-Східна Азія у Новому часі			6
Модуль II				
1	Анексія Росією Закавказзя та Туркестану	2		4
2	Іран у Новому часі	2		4
3	Афганістан, як арена боротьби між Великобританією та Росією.	2		4
4	Османська імперія: криза та розпад.	2	2	4

5	Арабський Схід у Новому часі			6
6	Африка у Новому часі	2		6
7	Схід на початку ХХ ст.	2		6
Разом за курс 90 годин		20	10	60

Тематика практичних занять

Модуль І.

Тема 1. Британська колоніальна Індія у ХІХ ст. (2 год).

План:

1. Становлення системи колоніального управління.
2. Причини і початок повстання сипаїв в Індії.
3. Основні центри повстання, наступ англійських військ.
4. Характер повстання, причини його поразки та історичне значення.

Тема 2. Китай у першій половині – середині ХІХ ст. "Відкриття країни" (2 год).

План:

1. Зовнішня політика Китаю після закриття країни. Перша "опіумна війна" та "відкриття" Китаю.
2. Англо-франко-китайська (друга "опіумна") війна 1856 – 1860 рр., її наслідки.
3. Вчення «істинного шляху» Хун Сю-Цюаня.
4. Держава Тайпін-Тянгю. Внутрішня і зовнішня політика. Поразка повстання.

Тема 3. Реставрація Мейдзі в Японії та її наслідки (2 год).

План:

1. Громадянська війна і ліквідація сьогунату.
2. Реформи 70-х років в Японії та їх значення.
 - а) економічні реформи, проаналізуйте характер і особливості промислового розвитку Японії;
 - б) політичні реформи;
 - в) соціальні реформи, реформи в галузі освіти та культури.
3. Специфіка політичної боротьби. Роль та значення японської конституції 1889 р.

Модуль ІІ.

Тема 4. "100 днів реформ" у Китаї (2 год).

План:

1. Передумови та причини реформаторського руху в Китаї

2. Кан-Ювей. Програма реформ.
3. Боротьба за прийняття реформ.
4. Причини поразки руху реформаторів.

Тема 5. Реформи в Османській імперії (2 год).

План:

1. Криза турецької феодальної держави. Реформи Селіма III, їхня суть і причини невдач.
2. Зміцнення султанської влади за Махмуда II.
3. Танзимат. Загострення кризи.
4. Ліберально-конституційний рух у Туреччині в 60-70-х роках. Конституція 1876 р.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Головченко В.І., Рубель В.А. Нова історія Азії та Африки. Колоніальний Схід (кінець XIX ст. - друга третина XX ст.). – К., 2010.
2. Поп Ю. І. Нова історія країн Азії і Африки (XVI — поч. XX ст.) – К., 2012
3. Рубель В.А. Нова історія Азії та Африки: Постсередньовічний Схід (XVIII – друга половина XIX ст.). – К., 2007.

Допоміжна література:

1. Белов Е. А. Краткая история Синхайской революции. 1911-1913. – М., 2001.
2. Брендон Пирс. Упадок и разрушение Британской империи 1781-1997. – М., 2010.
3. Васильев Л. История Востока: В 2-х т. Т. 2. – М., 2001.
4. История Китая / Под ред. А. В. Меликсетова. – М., 2002.
5. История Османского государства, общества и цивилизации / Под ред. Э.Ихсаноглу. Пер. с тур. В.Б.Феоновой; под ред. М.С.Мейера.– М., 2006. – Том I-II.
6. Лещенко Н. Ф. Япония в эпоху Токугава. – М., 2010.
7. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства. – К., 1996.
8. Павлов С.В., Мезинцев К.В., Любіцева О.О. Географія релігій. – К., 1999.
9. Рубель В. А. Японська цивілізація: традиційне суспільство і державність. – К., 1997.
10. Рубель, В. А. Нова історія Азії та Африки. Постсередньовічний Схід (XVIII- друга половина XIX ст.) : Навч. посіб. для студ. вузів. – К., 2007.
11. Тойнбі А.Дж. Дослідження історії. Т.1-2. – К., 1995.
12. Шинкаренко О.В. Культура Індії за часів британського правління // Історія світової культури. – К., 1997. – Розд. III.
13. Burton Stein, David Arnold. A History of India. – Wiley-Blackwell, 2010.

14. Kent M. The Great Powers and the End of the Ottoman Empire. – London, 2005.
15. Quataert D. The Ottoman Empire, 1700-1922. – Cambridge, 2005.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.sno.pro1.ru/lib/> «Студенческое научное общество» → Библиотека
<http://www.gumer.info/> «Библиотека Гумер – гуманитарные науки»
<http://www.hist.msu.ru/ER/Text/index.html> - документи по Середньовіччю
<http://www.world-history.ru/> - колекція книг
http://www.igor-condr.narod.ru/pages/recom_resurs.html - Список посилань
рекомендованих ресурсів на персональному сайті Кондратьєва І.В.
<https://oriental-studies.org.ua/uk/home/> - Інститут Сходознавства НАНУ
<https://skhodoznastvo.org.ua/uk/about> - журнал «Сходознавство»

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями фактів та використовуючи методологію історичного пізнання;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати самостійну роботу (робота з картами);
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 60 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальний графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)).

У процесі виконання завдань забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість занять	Бали	Загальна кількість балів
Робота на лекційному занятті	10	2	до 20
Робота на практичному занятті	5	10	до 50
Самостійна робота.	3	10	до 30
Усього:			до 100

ПРО ВИКЛАДАЧА

доктор історичних наук, доцент, професор кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин

Кондратьєв Ігор Вікторович



1989-1994 рр. – навчався на історичному факультеті Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т. Г. Шевченка, де здобув освіту «вчитель історії і права».

1994 р. – працював в школі вчителем історії.

1994-1997 рр. навчався в аспірантурі.

1998 р. працював старшим науковим співробітником кафедри історії та археології України.

2005 р. – в Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна захистив кандидатську дисертацію.

З 1998 р. – асистент, з 2004 р. – старший викладач, з 2005 року – доцент кафедри всесвітньої історії Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка.

2020 р. – в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка захистив докторську дисертацію за спеціальністю 07.00.02 Всесвітня історія.

З 2020 р. – професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин НУЧК імені Т.Г.Шевченка.

За час роботи викладав навчальні курси: Історія Стародавнього Сходу, Історія країн Азії та Африки у Середні віки, Нова та Новітня історії країн Азії та Африки, Історія релігій Сходу (іслам, іудаїзм, буддизм та ін.), Історію християнства, Глобальні проблеми сучасності, Історія Середніх віків країн Європи та Америки, Історія Росії, Людина та суспільство на Сході. Автор понад 100 наукових публікацій, у т.ч. кількох монографій.

Публікації:

1. Кондратьєв І.В. Історія релігій Сходу: Іслам: навчально-методичний посібник (інформаційний пакет матеріалів для організації навчання за кредитно - модульною системою для студентів історичних факультетів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації). – Чернігів: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2008. – 44 с.
2. Кондратьєв І.В. Нова історія країн Азії та Африки // Контрольні роботи для студентів заочної форми навчання (навчально-методичний посібник). – Чернігів: ЧДПУ ім. Т.Г. Шевченка, 2009. – С.65-67.
3. Кондратьєв І.В. Нова історія країн Азії та Африки: навчально-методичний посібник для студентів заочної форми навчання історичних факультетів вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. – Чернігів, Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2016. – 28 с.